

UCHWAŁA Nr XXVI/235/2021
RADY MIEJSKIEJ W JEZIORANACH

z dnia 26 listopada 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Jeziorany na lata 2022 – 2024

Na podstawie Art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) w związku z art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r. , poz. 821, ze zm.) Rada Miejska w Jezioranach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Jeziorany na lata 2022 – 2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Jezioranach.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Andrzej Szuwalski

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 176 pkt.1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Przyjęcie programu wspierania rodziny na lata 2022 – 2024 przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka w celu zapobieżenia narastania kryzysu. Ponadto poprzez rozszerzenie form pracy z rodziną naturalną, możliwe będzie również zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

Realizacja programu umożliwi ograniczenie umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w rodzinnej pieczy zastępczej, co w konsekwencji doprowadzi do minimalizacji zjawiska sieroctwa społecznego.

Sporządził:

Iwona Grochulska

Kierownik MOPS w Jezioranach

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA MIASTA I GMINY JEZIORANY NA LATA 2022 – 2024

Rozdział 1

WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Jeziorany na lata 2022 – 2024 jest dokumentem na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zgodnie z konstytucyjną zasadą udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. Każde dziecko ma prawo do prawidłowego rozwoju, potrzebuje rodziny zapewniającej poczucie bezpieczeństwa, otaczającej miłością i zaspokajającej jego potrzeby. Rodzina oddziałuje na osobowość dziecka w sposób świadomy i nieświadomy. Przekazuje mu swój system wartości, poglądy, tradycje, jak również kształtuje jego sposób postępowania w życiu. Prawidłowy rozwój dziecka jest możliwy tylko w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Wszystkie podejmowane działania na rzecz rodziny wpływają na rozwój całej wspólnoty gminnej i wzmacniają więzi. W przypadku występowania dysfunkcji rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony, której podstawą są zintegrowane działania służb i instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Gmina Jeziorany od wielu lat proponuje i świadczy pomoc na rzecz rodzin będących w potrzebie, nieradzących sobie ze swoimi problemami. W Ośrodku Pomocy Społecznej pracownicy socjalni, pracownik Klubu Integracji Społecznej, jak również asystent rodziny, świadczą szeroko zakrojoną pomoc rodzinom przeżywającym trudności. Ponadto usytuowana organizacyjnie przy MOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkt Konsultacyjny ds. profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy świadczą pomoc w formie poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i prawnego mającego na celu eliminację sytuacji konfliktowych i normalizację sytuacji rodzinnej. Na terenie Gminy działa również Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który zajmuje się problemami związanymi z przemocą w rodzinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy. Są to przedstawiciele: policji, szkół, służby zdrowia, kuratorskiej służby sądowej, pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i organizacji pozarządowych. Zadaniem Zespołu jest zapobieganie zjawisku przemocy i likwidowanie jego przyczyn, a przede wszystkim praca z osobami doznającymi przemocy, jak również podejrzany o stosowanie przemocy.

Kierując się wytycznymi i obowiązkami wynikającymi z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina realizuje zadania z zakresu asystenta rodziny. Rolą asystenta rodziny jest wspieranie rodziny w ramach szeroko pojętej profilaktyki, a szczególnie wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Zadaniem asystenta jest natychmiastowe reagowanie na powstające w rodzinie problemy związane z jej funkcjonowaniem. Asystent rodziny realizuje zadania we współpracy z pracownikami socjalnymi, pedagogami szkolnymi, policją, pielęgniarkami środowiskowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym oraz innymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się niesieniem pomocy na rzecz potrzebujących. Głównym celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, która umożliwi rodzinie

wychowywanie dzieci i prawidłowe jej funkcjonowanie. Ważnym zadaniem pracy asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny będącym następstwem zbiegu różnych negatywnych zdarzeń. Jeśli jednak zajdzie taka konieczność działania asystenta będą wzmocnione pracą tak zwanej rodziny wspierającej. Rodziną wspierającą może być rodzina z otoczenia dziecka. Jej rolą będzie pomoc rodzinie w przewyżnianiu trudności w opiece i wychowywaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu ról społecznych. Objęcie rodziny pomocą rodziny wspierającej wymaga zaakceptowania planu pomocy rodzinie, a tym samym zakłada zasadę dobrowolności i akceptacji działań przez rodzinę. W przypadku braku akceptacji, również Sąd może orzec w drodze postanowienia o konieczności objęcia rodziny pracą asystenta rodziny.

Gdy wystąpi niemożność zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez biologiczną i najbliższą rodzinę, jak również tzw. rodzinę wspierającą, zadaniem powiatu jest zorganizowanie pieczy zastępczej w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań samorządu gminnego należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka we wskazanych formach pieczy zastępczej.

Rozdział 2

Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Jeziorany.

Gminę Jeziorany na dzień **31 grudnia 2020 r.** zamieszkiwało **7502** mieszkańców ogółem, natomiast na dzień 30.06.2021 r. **7435** (ze spadkiem o 67 osób).

Ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystało w **2020 r. 215 rodzin** w tym 132 na wsi (liczba w rodzinach **503** osoby), w **2019 r. 235 rodzin** w tym **137** na wsi (liczba osób w rodzinach **506**).

Wyłączną pracą socjalną zostało objętych w **2020 r. - 132 rodziny** w tym **69 na wsi**, w **2019 r. - 111 rodzin w tym 68 na wsi**.

Głównymi powodami przyznania pomocy w 2020 r. było: ubóstwo (dochód na osobę nie przekraczający 528 zł na osobę w rodzinie) - 114 rodzin; w 2019 r. - 141 rodzin; w 2020 r. bezrobocie - 76 rodzin, w 2019 r.- 84 rodziny, w 2020 r. niepełnosprawność - 67 rodzin, w 2019 r. - 83 rodziny, w 2020 r. długotrwała lub ciężka choroba - 76 rodzin, w 2019 r. - 103 rodziny; w 2020 r. bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - 6 rodzin, w tym 3 rodziny niepełne, w 2019 r. - 14 rodzin, w tym 10 rodzin niepełnych. W 2020 r. pomocą asystenta rodziny objęta jest 1 rodzina (w tym 2-je dzieci), w 2019 r. - nie było rodzin objętych pomocą asystenta, w 2018 r. - 5 rodzin (10- ro dzieci w rodzinach).

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny:

Rok	2018	2019	2020
Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	5	2	0
Liczba dzieci w rodzinach objętych pracą asystenta rodziny	10	5	0
Liczba asystentów rodziny	1	1	0

Rozdział 3

- 1. Odbiorcami Programu są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych .**
- 2. Cele programu:**

Cel główny:

Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo wychowawczych w Gminie Jeziorany.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
2. Zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych przemocą.

Dla osiągnięcia powyższych celów będą prowadzone następujące działania:

- 1) Wspieranie rodziców w funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez współpracę z asystentem rodziny.
- 2) Prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej z rodziną.
- 3) Organizowanie specjalistycznego poradnictwa.
- 4) Podejmowanie działań mających na celu zatrzymanie dzieci w rodzinach, tj. w ich naturalnym środowisku,
- 5) Organizowanie warsztatów dla rodziców, wzmacniających ich kompetencje rodzicielskie (np. jak wychowywać dzieci bez przemocy czy szkoła dla rodziców).
- 6) Dążenie do integracji rodziny i przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny.
- 7) Wzmacnianie roli i funkcji rodziny.
- 8) Tworzenie systemu wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych poprzez współprace z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

3. Oczekiwane rezultaty:

1. Ograniczenie przypadków konieczności umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
2. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (poprawa sytuacji dziecka w rodzinie).
3. Poprawa bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
4. Poprawa funkcjonowania rodziny w celu stworzenia odpowiednich warunków umożliwiających powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

5. Realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach we współpracy z:

- placówkami oświatowymi działającymi na terenie Gminy Jeziorany, jak również poza gminą,
- Urzędem Miejskim w Jezioranach,
- Komisariatem Policji w Biskupcu,
- Posterunkiem Policji w Jezioranach ,
- Zespołami Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądach Rejonowych – Wydziały Rodzinne i Nieletnich,
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie,
- Placówkami Ochrony Zdrowia na terenie Gminy Jeziorany,
- Centrum Usług Wspólnych w Jezioranach,
- Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Jezioranach,
- organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy Jeziorany,
- Parafiami z terenu Gminy Jeziorany.

4. Zadania w zakresie wspierania rodziny

Lp.	Nazwa zadania	Realizator
1.	Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności - wsparcia i pomocy asystenta rodziny,	MOPS
2.	Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodzinnych,	MOPS
3.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej ,organizowanie warsztatów dla rodziców,	MOPS, GZI, Punkt Konsultacyjny przy GKRPA
4.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, organizacja i finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających,	MOPS
5.	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej oraz w rodzinie zastępczej , w rodzinnym domu dziecka, w regionalnej placówce opiekuńczo – wychowawczej, w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym .	MOPS
6.	Praca z rodziną w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną mająca na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej.	MOPS
7.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej.	MOPS, Policja, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, GZI

5. Źródła finansowania zadań określone są w uchwale budżetowej uchwalanej corocznie przez Radę Miejską w Jezioranach i pochodzą ze:

1. środków własnych gminy, w tym ze środków pozyskanych z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
2. zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej do wysokości 50% wydatków przeznaczonych na realizację zadania.
3. środków zewnętrznych w ramach ogłaszanych konkursów.
4. Plan wydatków Programu na poszczególne lata zostanie określony w uchwałach budżetowych na dany rok kalendarzowy.

6. Sposób kontroli realizacji programu:

1. Sprawozdania merytoryczne i finansowe z realizacji Programu będzie integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach oraz omówione zostaną potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Stały monitoring Programu prowadzony jest przez kierownika i głównego księgowego MOPS w Jezioranach.

Rozdział 4

ZAKOŃCZENIE

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jeziorany na lata 2022-2024 jest stworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości życia rodzin z dziećmi z gminy Jeziorany. Wspieranie rodzin będzie miało charakter prewencyjny i naprawczy. Efektem działań będzie lepiej funkcjonująca rodzina, która samodzielnie rozwiązuje własne problemy. Stan ten zostanie osiągnięty, gdy rodzina otrzyma kompleksowe, interdyscyplinarne wsparcie przy jednoczesnym wykorzystaniu własnych zasobów. Każda rodzina jest w innej sytuacji, posiada własny potencjał i od tego zależy, jak intensywnego wymaga wsparcia. Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach cały czas poszukuje nowych metod pracy z rodziną, których celem jest pobudzanie aktywności i rozbudzanie potrzeb odbiorców Programu – rodzin, w szczególności z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.